

REFERAT Udvalget for Ældre, Social og Sundhed 2022-2025 d. 17-05-2022

Mødedato Tirsdag d. 17. maj 2022 kl. 15:00

Mødested Lokale 505, Rådhuset

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Tilpasning af godkendelsesmaterialet.....	4
Meddelelser.....	10
Elektronisk underskrift af mødeprotokol.....	11

Punkt 38: Godkendelse af dagsorden

00.22.04-P35-8-21

Administrationen indstiller til Udvalget for Ældre, Social og Sundhed:

1. at godkende dagsordenen.

Sagsfremstilling

Forud for udvalgets møder udsendes en dagsorden med det fornødne materiale til bedømmelse af de sager, der skal optages på dagsorden.

Lovgrundlag

LBK nr 47 af 15.01.2019 (Kommunestyrelsesloven) § 20.

Beslutning

1. Godkendt

Punkt 39: Tilpasning af godkendelsesmateriale

27.36.00-A00-9-22

Resume

Siden hjemtagelsen af hjemmeplejen i december 2019 har kommunen tilbudt hjemmepleje via en godkendelsesordning med en kommunal leverandør og en række fritvalgsleverandører. Udvalget for Ældre, Social og Sundhed har på foregående møde bedt administrationen om at fremlægge forslag til en ændring af godkendelsesordningen, som kan tiltrække flere personaleressourcer til hjemmeplejeområdet - nu og her og på lidt længere sigt.

Administrationen har derfor udarbejdet en række forslag, hvoraf ét kan implementeres nu og her, mens resten kræver et længere træk. Administrationen har ikke gennemført en egentlig analyse af de forskellige tiltag og deres konsekvenser for driften og tilrettelæggelsen i driften. De anslåede effekter er potentialer og ikke kortlagt med for eksempel tidsmåling eller konsekvensberegning.

Udvalget sendte en anbefaling til Økonomiudvalget og Byrådet på udvalgs møde den 3. maj om valg af forslag. Økonomiudvalget sendte den 9. maj sagen retur til administrationen til fornyet behandling i fagudvalget. Derfor er sagen på dagsordenen igen med indstilling om at sende en anbefaling til Økonomiudvalg og Byråd.

Administrationen indstiller til Udvalget for Ældre, Social og Sundhed at anbefale Økonomiudvalg og Byråd:

1. at beslutte at ændre godkendelsesordningen, så leverandørerne kan anvende ufaglært personale uden krav om uddannelsesaftale til at levere praktisk hjælp og lettere pleje

Historik

Beslutning fra Udvalget for Ældre, Social og Sundhed 2022-2025, 3. maj 2022, pkt. 33:

1. Anbefalet.

Pernille Kromann (NG) fraværende under punktet.

Beslutning fra Økonomiudvalget 2022-2025, 9. maj 2022, pkt. 67:

1. Besluttet at sende sagen tilbage til fagudvalget med behandling på ekstraordinært møde.

Fraværende: Bo Jul Nielsen (B)

Sagsfremstilling

Muligheder for hurtigt at tiltrække personale til hjemmeplejeområdet

Udvalget for Ældre, Social og Sundhed bad på sit møde den 22. februar 2022 administrationen om at identificere ændringer til godkendelsesordningen, der kan tiltrække flere personaleressourcer til hjemmeplejeområdet, og som hurtigt kan implementeres.

Baggrunden er den trængte ressourcesituation på hjemmeplejeområdet, som på sigt kan gøre det vanskeligt at levere alle de indsatser, som kommunens borgere er visiteret til.

Administrationen har identificeret fem forskellige tiltag til at tiltrække flere personaleressourcer til hjemmeplejen. Alle tiltagene er rettet mod at tiltrække flere ressourcer til at udføre praktisk hjælp og lettere personlig pleje så som at anrette mad og komme omkring. Praktisk hjælp omfatter hovedsageligt rengøring, tøjvask og indkøb, mens personlig pleje for eksempel kan omfatte hjælp til bad, toiletbesøg, komme i og af tøjet, komme i og ud af seng, hjælp til at anrette mad mv.

Tiltagene og deres fordele og ulemper er skitseret i nedenstående tabel:

Tiltag	Ressourceanvendelse	Effekt	Bemærkninger	Kan iværksættes
1. Helhedsplejen finder ved udbud en underleverandør til at levere praktisk hjælp og lettere personlig pleje	Tiltaget kræver relativt mange administrative ressourcer at udarbejde og gennemføre, men forventes ikke at være tungt at administrere	1. Usikkert om der vil være interesserede bydere. 2. Kan frigøre uddannet personale i Helhedsplejen til tungere faglige opgaver 3. Risiko for underskud på ordningen	1. Kræver ingen ændring af godkendelsesordningen 2. Kræver gennemførsel af udbud - herunder 2-3 måneder delvis lovbealet udbudsproces 4. Skal godkendes i to omgange i ÆSS-ØU-BY	Tidligst sidst på året i 2022
2. Fritvalgsleverandører kan godkendes til alene at levere praktisk hjælp og lettere personlig pleje	Tiltaget kræver relativt få administrative ressourcer at udarbejde og gennemføre, men vil kræve en del ressourcer at administrere	1. Usikkert hvor mange bydere der potentielt tiltrækkes 2. Usikker virkning - måske tiltrækker nye leverandører de eksisterende leverandørers personale	1. Kræver ændring af godkendelsesordning 2. Kræver 3 mdr. varsling af nuværende leverandører 3. Skal godkendes af ÆSS-ØU-BY	Kan tidligst træde i kraft 1. september 2022
3. Alle leverandører kan anvende ufaglært personale til at levere praktisk hjælp og lettere personlig pleje	Tiltaget kræver relativt få ressourcer at udarbejde, gennemføre og administrere	1. Har på papiret den største garanterede effekt 2. Kan have negativ effekt på aktiverende og rehabiliterende indsats	1. Kræver ændring af godkendelsesordning 2. Kræver 3 mdr. varsling af nuværende leverandører 3. Skal godkendes af ÆSS-ØU-BY	Kan tidligst træde i kraft 1. september 2022

4. Fritvalgsbevis	Tiltaget kræver relativt mange ressourcer at udarbejde, gennemføre og administrere	1. Ordningen forventes at frisætte meget få ressourcer	1. Kræver udarbejdelse af fritvalgbevisordning 2. Skal godkendes i ÆSS-ØU-BY	Kan tidligst træde i kraft 1. oktober 2022
5. Vaskeriordning	Tiltaget kræver relativt mange administrative ressourcer at udarbejde og gennemføre, men forventes ikke at være tungt at administrere	1. Vaskeriordningen tilfører/erstatte relativt få ressourcer i hjemmeplejen	1. Kræver ændring af godkendelsesordning 2. Kræver udbud - herunder 2-3 mdr. lovbestemt udbudsproces 4. Skal godkendes i to omgange i ÆSS-ØU-BY	Tidligst sidst på året i 2022

I det følgende uddybes de fem tiltag.

Tiltag 1: Helhedsplejen finder underleverandør ved udbud

Tiltaget indbefatter, at Helhedsplejen ved udbud finder en underleverandør, der kan levere al praktisk hjælp og lettere personlig pleje så som at anrette mad og hjælpe til at komme omkring. Denne model kræver ingen ændringer i godkendelsesmateriale, men kræver til gengæld, at der udarbejdes udbudsmateriale, og at den lovbestemte udbudsproces gennemføres. Det er administrationens vurdering, at tiltaget, når de nødvendige beslutningsprocesser og andre procedurer er gennemløbet, tidligst vil kunne træde i kraft i 2. halvår 2022.

Tiltaget kræver i princippet to beslutningsrunder i udvalget, Økonomiudvalget og Byrådet. I første runde en godkendelse af, at arbejdet med at realisere tiltagene påbegyndes efterfulgt af en runde, hvor det nødvendige udbudsmateriale godkendes.

Efterfølgende vil der forløbe en delvis lovbestemt udbudsproces, før de vindende tilbud kan findes, og tiltaget kan iværksættes. Hvor lang tid der går fra første til anden politiske forhandlingsrunde afhænger af, hvor meget tid administrationen skal afsætte til at producere det udbudsmateriale, der skal godkendes i anden beslutningsrunde. Leder beslutningsrunden til ændringer i materialet, skal der ligeledes afsættes tid til administrationens arbejde med udbudsmaterialet efter den anden godkendelsesrunde.

Tiltaget vil målt i administrative ressourcer være relativt tungt at gennemføre i form af udarbejdelse af udbudsmateriale mv. Samtidigt må tiltaget forventes at skulle trække på eksterne juridiske ressourcer i forbindelse med udbud.

Tiltaget vil frigøre det faglærte personale i Helhedsplejen, som i dag udfører praktisk hjælp og lettere personlig pleje til at levere tungere personlig pleje og i mindre omfang sygeplejeopgaver.

Tiltaget kan risikere at resultere i, at Helhedsplejens ruter ikke kan planlægges så effektivt, som det vil være muligt, hvis Helhedsplejen selv leverede praktisk hjælp og lettere personlig pleje. Den praktiske hjælp fylder ofte ruterne ud om formiddagen.

Tiltag 2: Fritvalgsleverandører kan godkendes til alene at levere praktisk hjælp

Tiltag 2 indbefatter en ændring af godkendelsesmaterialet, så fritvalgsleverandører fremover kan godkendes til 1) kun at levere praktisk hjælp og lettere personlig pleje så som at anrette mad og hjælpe til at komme omkring, eller 2) at levere praktisk hjælp, personlig pleje og delegerede sygeplejeopgaver. Ændringen vil kunne ske med virkning pr. 1. september 2022.

Tiltaget gør adgangen til at levere hjemmepleje til Gribskov Kommune lettere og vil derfor potentielt kunne tiltrække flere nye leverandører. Tiltaget kræver ikke mange administrative ressourcer at gennemføre, men vil kræve en del ressourcer at administrere i form af sagsbehandling af et stigende antal ansøgninger om godkendelse som fritvalgsleverandør.

Efter godkendelse i Byrådet kræver tiltaget, at der sker en varsling af de nuværende fritvalgsleverandører på 3 mdr., før ændringerne kan træde i kraft.

Tiltaget kan medføre, at de leverandører, der leverer både praktisk hjælp, personlig pleje og sygepleje, kan få sværere ved at planlægge effektive ruter, fordi praktisk hjælp, der ofte fylder ruterne ud om formiddagen, udføres af andre leverandører.

Det er usikkert, om tiltagets effekt vil blive reduceret af, at nye leverandører tiltrækker arbejdskraft fra eksisterende leverandører. Den effekt vil formentligt forsvinde, hvis tiltag 2 og 3 kombineres.

Model 3: Ufaglært personale til levering af praktisk hjælp

Dette forslag indebærer, at kravene i godkendelsesmaterialet ændres, så det bliver muligt at anvende ufaglært arbejdskraft uden krav om uddannelsesaftale til at udføre opgaver inden for praktisk hjælp og lettere plejeopgaver så som at anrette mad og hjælpe til at komme omkring. Ændringen vil kunne ske med virkning pr. 1. september 2022. I bilag 1 findes en definition af personlig pleje og praktisk hjælp. Forslaget indebærer, at ufaglærte foruden Praktisk hjælp må udføre indsatserne "At færdes i egen bolig", "At færdes udendørs" samt dele af "Måltidet" under Personlig pleje. Indsatser markeret med grønt i bilaget må udføres af ufaglærte. I de tilfælde, hvor der er behov for to medarbejdere på en opgave, kan den ene være ufaglært, hvis denne ved alle besøg er under supervision.

Det er naturligvis en forudsætning, at det indledende besøg er udført af faglært personale, der udarbejder en detaljeret handlingsanvisning for opgaven, der sikrer, at den ufaglærte medarbejder kan orientere sig om, hvilke opgaver der skal udføres hos den konkrete borger.

Tiltaget kræver en varsling af de nuværende fritvalgsleverandører på 3 mdr. efter godkendelse i Byrådet, før ændringerne kan træde i kraft.

Administrationen vurderer, at tiltaget vil koste få ressourcer såvel at gennemføre som at administrere.

Dette forslag vil efter administrationens opfattelse med størst sikkerhed føre til, at der tilføres ekstra ressourcer til hjemmeplejen samt potentielt give den største tilførsel af personaleressourcer til hjemmehjælpsområdet. Endelig er det administrationens skøn, at dette er det af de 5 tiltag, som hurtigst vil få virkning, fordi leverandørerne umiddelbart kan påbegynde rekruttering af ufaglært personale.

Bagsiden er, hvorvidt forslaget reelt vil føre til en dårligere kvalitet af den rehabiliterende og aktiverende indsats, der hos mange borgere er en integreret del af den praktiske hjælp. Leverandørerne skal derfor fortsat sikre at der sker tilbagemeldinger til autoriseret sundhedspersonale.

Model 4: Fritvalgsbevis

Det fjerde forslag omfatter indførelse af fritvalgsbevis til hjemmepleje, som betyder, at borgeren får mulighed for selv at finde en privat leverandør og indgå aftale om at få udført den hjælp, som kommunen har visiteret borgeren til. Det er borgeren selv, der skal informere firmaet om, hvor meget hjælp kommunen har udmålt, og hvilken pris hjælpen efter fritvalgsbeviset er fastsat til. Kommunen afregner med leverandøren. Leverandøren skal være moms- og CVR-registreret. Kommunen betaler en pris for leverandørens leverancer til borgeren, der svarer til kommunens egne udgifter til de tilsvarende ydelser.

Tiltaget kræver, at administrationen udarbejder en fritvalgsbevisordning. Dette kræver en politisk beslutning om både iværksættelse af en sådan ordning og godkendelse af samme, når administrationen har udarbejdet ordningen. Ordningen kan herefter hurtigt annonceres og iværksættes.

Det er et krav, at leverandøren skal leve op til kommunens kvalitetskrav. Administrationen vurderer, at fritvalgsbeviser vil kunne pålægge kommunen øget administration, da borgeren i princippet kan vælge mellem et ubegrænset antal leverandører. Det kan øge kommunens tilsynsforpligtelse og være en udfordring i det løbende samarbejde mellem leverandørerne og kommunen – fx i forhold til den løbende dokumentation af borgerens tilstand.

Det er dertil administrationens vurdering, at indførelse af fritvalgsbevisordningen ikke vil erstatte ret mange ressourcer i hjemmeplejeområdet.

Tiltag 5: Vaskeriordning

Det sidste tiltag betyder, at godkendelsesordningen og kommunens kvalitetsstandard vedrørende tøjvask ændres, så borgerens tøjvask som hovedregel varetages via vaskeriservice. Dette betyder, at borgernes tøjvask fremover varetages af en vaskerileverandør. Ændringen indebærer, at vaskerileverandørerne skal findes ved udbud. Det er administrationens vurdering, at tiltaget, når de nødvendige beslutningsprocesser og andre processer er gennemløbet, tidligst vil kunne træde i kraft i 2. halvår 2022.

Tiltaget kræver i princippet to beslutningsrunder i udvalget. I første runde en godkendelse af at arbejdet påbegyndes og derefter en runde, hvor det nødvendige udbudsmateriale godkendes.

Herefter vil der forløbe en delvis lovbeholdt udbudsproces, før de vindende tilbud kan findes, og tiltaget kan iværksættes. Hvor lang tid der går fra første til anden politiske forhandlingsrunde afhænger af, hvor meget tid administrationen skal afsætte til at producere det udbudsmateriale, der skal godkendes i anden beslutningsrunde. Leder beslutningsrunden til ændringer i materialet, skal der ligeledes afsættes tid til administrationens arbejde med udbudsmaterialet efter den anden godkendelsesrunde.

Dette tiltag indebærer, at en ny vaskeriordning fundet ved udbud vil erstatte den indsats, der i dag udføres af leverandørernes personale vedrørende vask af tøj i borgerens eget hjem. I stedet vil borgerens tøj blive afhentet hos borgeren, vasket på vaskeri og returneret til borgeren sammenlagt.

Forslaget vil kun i mindre omfang frisætte personale til andre opgaver i hjemmeplejen, da opgaven fylder relativt lidt tidsmæssigt. Ydermere udgør den tid, der frisættes ved dette tiltag, en delmængde af den tid, der allerede frisættes i de

øvrige forslag.

Samlet konklusion på tiltag

Administrationen anbefaler på baggrund af ovenstående at ændre godkendelsesordningen, så leverandørerne gives mulighed for at lade ufaglærte medarbejdere udføre opgaver inden for praktisk hjælp og lettere personlig pleje, jf. tiltag 3 ovenfor.

Høringssvar fra Ældrerådet tilføjet ved protokollering

Mulighed for at tiltrække personale til hjemmeplejeområdet:

ÆR er af den opfattelse, at det skal være helhedsplejen, som ansætter og vurderer ansættelsen af ufaglærte medarbejdere, og området ikke skal udliciteres til underleverandører. Ældrerådet kan frygte, at hvis området med praktisk hjælp og lettere personlig pleje udliciteres, vil ideen med selvstyrende teams ikke kunne fungere optimalt. Når området fastholdes i helhedsplejen, giver det Gribskov kommune mulighed for kontraktlig at forpligte sig og tilbyde ufaglærte medarbejdere videreuddannelse efter en fastsat periode, hvilket kan være med til at løse problemerne med at skaffe faglærte medarbejdere.

Fritvalgsbevis:

Ordningen med et fritvalgsbevis, hvor borgeren selv ansætter efter en fastsat pris svarende til kommunens egne udgifter for en tilsvarende ydelse, kan anbefales.

Men det er ÆR opfattelse, at ordningen har en marginal betydning, hvor ÆR kan frygte, at der skal bruges alt for mange personaletimer på godkendelse af leverandører til ganske få borgere. Men da der er krav om valgfrihed, må denne ordning være den som er mindst belastende for helhedsplejen, når arbejdet skal tilrettelægges.

Vaskeriordning:

ÆR anbefaler ordningen.

Lovgrundlag

LBK nr. 170 af 24. januar 2022 § 91 i Lov om Social Service

Beslutning

1. anbefales med den tilføjelse at praktisk hjælp indbefatter det i bilaget markeret med grønt, inklusiv opgaver som opvask, tømning af skraldespand og toiletspand samt udluftning

Bilag

Personlig pleje og praktisk hjælp

Punkt 40: Meddelelser

00.22.04-P35-9-21

Sagsfremstilling

Mødemeddelelser eller anden form for orientering bliver behandlet under dette punkt.

Administrationen indstiller til Udvalget for Ældre, Social og Sundhed:

1. at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

Social- og Sundhedsselev ansat i Pleje Gribskov er nomineret som Velfærdstalent

Møde start 15:03

Møde slut 15.25

Punkt 41: Elektronisk underskrift af mødeprotokol

00.22.04-P35-4-22

Sagsfremstilling

For hvert udvalg føres en protokol, hvori udvalgets beslutninger indføres. Beslutningsprotokollen underskrives efter hvert møde af de medlemmer, der har deltaget i mødet (Kommunestyrelsesloven, § 20 stk. 3).